

Dzielnica XVIII
Nowa Huta

Otwarcie wystawy plenerowej "Stanisław Mierzwa" - Kraków, 7 czerwca 2025

5 czerwca 2025

Oddział IPN w Krakowie zaprasza na otwarcie wystawy pt. „Stanisław Mierzwa”. Ceremonia odbędzie się 7 czerwca 2025 r. (godz. 12.00) na Placu Centralnym im. Ronalda Reagana w Nowej Hucie (w bliskim sąsiedztwie ul. Stanisława Mierzwy).

W tym roku przypada 120. rocznica urodzin oraz 40. rocznica śmierci mec. Stanisława Mierzwy, wybitnego przedstawiciela ruchu ludowego, adwokata i społecznika, który swe życie poświęcił walce o wolną i demokratyczną Polskę, a także o poprawę losu chłopów i wsi. W czasach PRL dbał o zachowanie dziedzictwa i tradycji niezależnego ruchu ludowego, a także pamięci o jego najwybitniejszym przywódcy, jednym z Ojców Niepodległości – Wincentym Witosie.

Przygotowana przez Archiwum IPN wystawa ma 18 plasz, na których przedstawiono biografię Stanisława Mierzwy. Zdjęcia i dokumenty w większości należą do kolekcji przekazanej IPN przez dr. Wojciecha Mierzwę – syna Stanisława. Pozostała ikonografia pochodzi z Muzeum Ziemi Tarnowskiej (w tym z jego oddziału – Muzeum Wincentego Witosa w Wierzchosławicach) oraz Muzeum Armii Krajowej w Krakowie. Autorami wystawy są pracownicy pionu archiwalnego IPN: Marzena Kruk (dyrektor), Radosław Kurek (Oddział IPN w Krakowie) i Paweł Zielony (Archiwum IPN).

Stanisław Mierzwa (1905-1985)

Urodził się 27 stycznia 1905 r. we wsi Biskupice Radłowskie (pow. tarnowski). W 1934 r. ukończył prawo na Uniwersytecie Jagiellońskim. Z ruchem ludowym związany był od okresu studiów. Początkowo działał w Polskiej Akademickiej Młodzieży Ludowej i w Związku Młodzieży Wiejskiej RP „Wici”. W 1931 r. wstąpił do Stronnictwa Ludowego, a już w 1935 r. wybrany został do Naczelnego Komitetu Wykonawczego partii.

Podczas okupacji niemieckiej współtworzył konspiracyjne SL „Roch” w Małopolsce. W październiku 1943 r. wszedł w skład Centralnego Komitetu Ruchu Ludowego SL. Jako przedstawiciel ludowców zasiadał w krakowskim Międzypartyjnym Komitecie Politycznym. Po utworzeniu w styczniu 1944 r. Rady Jedności Narodowej (podziemnego parlamentu) został jej członkiem.

Aresztowany przez NKWD w końcu marca 1945 r. wraz z innymi przywódcami Polski Podziemnej został w procesie szesnastu skazany na cztery miesiące więzienia. Na początku sierpnia wrócił do kraju. W październiku rozpoczął praktykę adwokacką w Krakowie. Przystąpił do Polskiego Stronnictwa Ludowego, stając się członkiem władz tej największej siły opozycyjnej w kraju.

W 1946 r. został aresztowany przez UB i skazany na 10 lat więzienia. Po zwolnieniu w 1953 r. wrócił do pracy w adwokaturze. Do końca życia był inwigilowany przez komunistyczny aparat represji. Poświęcił się działalności na rzecz upamiętnienia premiera Witosa, był m.in. inicjatorem utworzenia Muzeum Wincentego Witosa (otwartego w 1971 r.). Zmarł 10 października 1985 r. w Krakowie. Jest pochowany w Wierchosławicach.

<https://dzielnica18.krakow.pl/index.php/aktualnosci/2485-otwarcie-wystawy-plenerowej-stanislaw-mierzwa-krakow-7-czerwca-2025>